

SKUPNOSTNI SADOVNJAK IN ZELIŠČNI VRT V VASI KASTELEC

Zakaj ta predlog? Katero temo, težavo oz. izziv projektne predlog naslavlja?

Vas Kastelec je naselje, v katerega se zaradi bližine avtoceste priseljujejo tudi mlade družine. Zaradi strnjenosti naselja v sami vasi primanjkuje sadnih dreves. Le redka sadna drevesa so bila v preteklosti na kmetijskih zemljiščih okoli vasi, ki pa se v veliki meri prepuščena zaraščanju. Na sestanku vaščanov smo se odločili, da na razpis prijavimo vzpostavitev skupnostnega sadovnjaka in zeliščnega vrta. Želimo si, da postaneta stičišče medgeneracijskega sodelovanja, učenja, solidarnosti in pomagata pri trajnostni prehrabeni samooskrbi vaščanov. Kot izobraževalni poligon bi lahko postala stičišče "vrtičkarjev" v krajevni skupnosti ter primer dobre prakse revitalizacije površin v zaraščanju, ki bi se ga dalo prenesti tudi v druge predele občine Koper.

Kaj konkretno predlagate? Kaj je bistvo vašega predloga? Kaj se bo zgodilo?

Na občinski parceli si želimo vzpostaviti skupnostni sadovnjak in zeliščni vrt ter sušilnico za sadje in zelišča. Želimo si, da sadovnjak postane prostor srečevanja in izobraževalni poligon, zato bi ga radi opremili tudi z mizo in klopmi. Za kakovostno izvedbo projekta bomo organizirali delavnice in nanje povabili vse občane MOK.

Kako naj bi se projekt izvedel? Katere aktivnosti bi bilo treba izpeljati?

Projekt bi lahko delno s svojimi izvajalci izvedla občina, delno pa bi ga izvedli s pomočjo vaščanov Kastelca in prostovoljcev Parka Istra.

Aktivnosti:

1. ZASADITEV SKUPNOSTNEGA SADOVNJAKA

- V sadovnjaku bi zasadili avtohtone, stare sorte sadik dreves (murve, jabolke, hruške, slive, marelice, breskve, češnje, fige, oreh, žižule, kaki, skorž, nešplja, ringlo, kivi, grozdje, oljka) – odporne proti škodljivcem.
- Zasadili bi jagodičevje (maline, jagode, rdeči in črni ribez, kosmulje, ameriške borovnice) ter kapre in artičoke.
- Na parceli bi postavili leseno uto za hrambo orodja z osvelitvijo na sončne celice.
- Za izobraževanja in počitek bi postavili pergolo z masivno mizo in klopmi za 15 ljudi.
- Za gojenje kivija, grozdja in marelic bi postavili latnik.
- Drevesa bi zasadili po principu vrta brez prekopavanja - zanj potrebujemo ekološki kompost.
- Za delo v sadovnjaku potrebujemo naslednje orodje: teleskopske škarje, motike, krampe, košare, lestve, obiralnik sadja, motoriko, samokolnico.
- Za zaščito pred živalmi bi radi postavili ograjo.
- Za mlada drevesa je potrebno vzpostaviti zalivalni sistem – vodo bi črpali iz vodnjaka.

- Na parceli bi si želeli vzpostaviti tudi 2 večja kompostnika.

2. ZASADITEV ZELIŠČNEGA VRTA

- Zasaditev avtohtonih zelišč: potrebovali bi sadike rožmarina, origana, šetraja, sivke, timijana, majarona, kamilice, pehtrana, luštreka, mete, melise, vrbeno, slamnik, ognjič, limonsko travico
- Kompost – iz ekoloških kmetij
- Tablice z imeni zelišč v izobraževalne namene

3. VZPOSTAVITEV SKUPNOSTNE SUŠILNICE ZA SADJE IN ZELIŠČA ter SOKOVNIK ZA IZDELAVO SOKOV

Hrambo sadja in zelišč bi skupnosti omogočila sušilnica in sokovnik.

- Sušilnica na sončno energijo
- Sokovnik
- Razsvetljava, sušenje sadja in zelišč ter črpalka bi delovali na energijo, pridobljeno s sončnimi celicami

4. ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVALNIH DELAVNIC

Organizirati si želimo delavnice, ki bodo domačine in ostale zainteresirane občane oskrbele z znanjem, potrebnim za vzpostavitev in vzdrževanje sadovnjaka in zeliščnega vrta:

1. Vzpostavitev skupnostnega sadovnjaka brez prekopavanja z nasveti strokovnjaka.
2. Vzdrževanje – obrezovanje sadovnjaka
3. Izobraževanje o kompostiranju
4. Delavnica hramba in predelava sadja
5. Vzgoja zelišč in njihova uporaba,
6. Vzgoja sadik

Kje konkretno naj bi se projekt izvajal?

Skupnostni sadovnjak bi zasadili v vasi Kastelec. Potencialne parcele v lasti občine so naslednje:

K.O. 2590 SOCERB:

- 2632
- 2503/1 in 2503/2
- 2426/4
- ali druga primerna zemljišča

Časovni okvir: kdaj naj bi se projekt izvedel?

Zima/pomlad 2020

- Izobraževanja, nasveti strokovnjakov;
- Priprava tal - luknje za drevesa, kompost;
- Zalivalni sistemi;
- Lopa;
- Sušilnica;
- Sokovnik;
- Klopi in mize;
- Pergola
- Latnik;
- Jagodičevje;

Jesen 2020

- Zasaditev dreves
- Delavnice

Kaj bi se po izvedbi projekta spremenilo, izboljšalo?

Vas Kastelec želi s svojim zgledom samooskrbe na večih področjih (samooskrba s sončno energijo, vodna samooskrba, prehranska samooskrba, skupnostno sodelovanje, solidarnost in povezanost) dati zgled trajnostnega razvoja skupnosti vsej regiji. Primeri tovrstnih dobrih praks so nacionalnega pomena in ključni za prehod družbe na trajnostni razvoj.

Izobraževalne delavnice in vzpostavitev izobraževalnega poligona bodo vzpostavile priložnost za povezovanje celotne krajevne skupnosti in širše ter opolnomočile lokalno prebivlastvo.

Skupnostni sadovnjak in zeliščni vrt bosta v vasi in širše spodbudila sodelovanje, kar bo vplivalo na pozitiven razvoj celotnega območja.

Skupnostni sadovnjak in vrt bosta omogočila večjo prehrambena samooskrbo-kvalitetno vitaminsko polnovredno prehrano za to in prihodnje generacije.

Omogočala bosta medgeneracijsko sodelovanje in prenos znanj starejših na mlajše.

Skupnostni vrt bo imel tudi solidarnostno noto, saj se bo v njem vedno naško dovolj sadežev za ostarele in pomoči potrebne.

V zaledju se obdelovalne površine zaraščajo. Skupnostni sadovnjak bo primer dobre prakse revitalizacije površin v zaraščanju v prid celotne skupnosti.

Kakšna je pričakovana vrednost (cena) predlaganega projekta?

13 800 eur (več v priponki finančna ocena)